

RAPORT ANUAL

Privind executarea bugetului
Primăriei oraşului Iargara pentru
anul 2023

PRIMARUL ORAŞUL IARGARA
EUGENIU MUTAF

Onorată asistență, Stimate doamne, Stimați consilieri !

Primăria or. Iargara, Consiliul Local în anul 2023 a activat intensiv întru executarea calitativă a Bugetului Local.

Partea de venit a bugetului Primăriei a fost **aprobat** în sumă de **11341,3 mii lei** și **precizat** în sumă de **13202,3 mii lei**.

Partea de cheltuieli a bugetului Primăriei a fost executat în sumă de **11341,3 mii lei**.

Pe parcursul anului 2023 partea de venituri a fost majorată cu **1861,0 mii lei**, motivul creșterii este reflectat în *tablelul 1*.

Tabelul 1.

Plan		Devieri +/-	Cauza modificării
Aprobat	Precizat		
11341,3	13202,3	+728,2	Cu privire la corelarea bugetului cu prevederile Legii bugetului de stat pe anul 2023;
		+200	Implementarea proiectului investițional în cadrul Asociației GAL "EcoPyretus" cu suportul AIPA
		+537,6	Cu privire la modificarea Bugetului local or. Iargara, în legătura cu supravent
		+190,8	Cu privire la modificarea bugetului cu prevederile Legii bugetului de stat pe anul 2023;
		204,4	Cu privire la corelarea bugetului cu prevederile Legii bugetului de stat pe anul 2023;

Dacă să ne referim mai detaliat la partea de venituri a bugetului local, avem nivelul de îndeplinire pe articole după cum urmează:

Tabelul 2.

Denumirea indicatorului	Cod	2023		Executat fata de precizat 2023
		Plan precizat	Executat	%
1	2	4	5	7
I.Venituri		13202,3	13028,0	98,68
Impozitul pe venit	111	3297,3	3523,0	106,85
Impozite pe proprietate(inclusiv impozitul funciar +impozitul pe bunurile imobile)	113	546,3	594,5	108,8
Impozitesitaxe pe marfuri si servicii	114	723,1	688,3	95,19
Venituri din proprietate	141	391,1	318,2	81,37
Venituri din vnzarea marfurilor si	142	323,1	313,5	97,04

serviciilor				
Amenzi și sancțiuni	143	3	0,9	30,0
Donații voluntare	144	17,6	15,6	88,77
Alte venituri	145	1,0	0,8	80,0
Transferuri primite între bugetul de stat și bugetul local de nivelul I	191	7899,8	7573,2	95,87

În perioada vizată bugetul local a fost **aprobat la venituri** în mărime de **13028,0 mii lei** sau **98,68 %** față de planul precizat, inclusiv:

– Venituri totale încasate – **13 028,0 (98,68%)** mii lei, inclusiv:

- a) Impozit pe venit -**3523,0** mii lei (**106,85 %**);
- b) Impozitul funciar și Impozitul pe bunuri imobiliare - **594,5** mii lei (**108,8 %**);
- c) Taxele locale- **688,3** mii lei (**95,19 %**);
- d) Venituri Mijloace Colectate- **313,5** mii lei (**97,04 %**);
- e) Venituri proprii- **318,2** mii lei (**81,37 %**)
- f) Transferuri de stat- **7573,2** mii lei (**95,87 %**)

Din punct de vedere al veniturilor din proprietate, fluxul de plăți este foarte mic din cauza neachitarea venitului de la arenda terenului cu altă destinație decât cea agricolă de către cet. Cojocaru Gheorghe, deoarece s-a prelungit perioada de semanre a contractului de vânzare-cumpărare.

Partea de cheltuieli în total pe primărie a fost aprobată în mărime de **11341,3 mii lei**, dintre care **9093,7 mii lei** pentru cheltuieli de personal și servicii, iar pentru procurarea activelor nefinanciare s-au alocat **2247,6 mii lei**.

Modificarea indicatorilor aprobați inițial, precizările de pe parcursul anului, devierile, cauzele modificării sunt descrise în *tabelul 3*.

Tabelul 3.

<i>Denumirea ramurii</i>	Plan aprobat	Plan precizat	Devieri +/-	Cauzele modificării
Servicii de stat cu destinație generală	2429,9	2860,1	+323,3	- Majorări la remunerarea muncii;
			+14	- Servicii de reparație curentă a gardului,procurarea materialelor de uz gospodăresc;
			+25,7	- Procurarea materialelor de birou;
			+53,3	- Indemnizația personalului din APL;
			+3,0	- Servicii apă și canalizare;
			-1,4	- Servicii financiare;
			+4,3	

			-3,0 +13,0 +8,0 -10,0	- Cotizația sindicală; - Procurarea mașini și utilaje; - Procurarea unelte; - Procurarea piese; -Procurarea materiale de construcții.
Apărarea națională	4,0	4,0		
Servicii în domeniul economiei	962,4	625,1	-337,3 +33,4 +40,0 -73,4	- Vânzarea terenului; - Reparația curentă unei porțiuni de drum; -Proiectarea unei porțiuni de drum pietonal; -Procurarea materiale de construcții.
Gospodăria de locuințe și gospodăria serviciilor comunale	1446,7	2222,9	+16,4 +240 +125 +303 +30,1 +61,7	-Majorări la remunerarea muncii; -Iluminarea gunoiștei; -Procurarea materialelor pentru gard; -Curațarea orașului; -Iluminatul stradal; -Reparația capitală de canalizare.
Ocrotirea sănătății	40,0	40,0		
Cultură, sport, tineret, culte și odihnă	1062,9	1101,0	+17,1 -1,4 +21,0 -11,0 -4,2 +6,6	-Majorări la remunerarea muncii -Servicii financiare -Alte servicii pentru petrecerea hramului -Procurarea altor mijloace fixe -Procurarea materiale de construcție -Procurarea alte materiale (pirotehnică)
Sport	60,0	471,8	+54,4 +352,2 +5,2	-Desfașurarea Campionatului la Lupte libere; -Proiectarea sălii de sport; Recuperarea cheltuieli parțiale campionatul la lupte libere.
Educația timpurie	4209,7	5255,2	+1045,5	-Corelarea bugetului de stat 2023 (pentru remunerarea muncii, alimentarea copiilor și servicii comunale)
Educația extrașcolară	464,1	933,0	+53,9	-Corelarea bugetului de stat 2023;

			+44,0 +350 +5,3 +15,7 -0,4 +11,6 -11,6 +0,4	-Majorări la remunerarea muncii; -Sistem de încălzire autonomă; -Procurarea piese de schimb; -Angajarea unitate de operator; -Servicii financiare; -Procurarea mașini și utilaje; -Procurarea combustibil; -Materiale de reparație.
Protecție socială	661,6	668,6	-10,2 -6,0 +23,2 -0,2 +35,2 -25,0 -10,0	-Alte servicii; -Ajutoare banesti; -Majorări la remunerarea muncii; -Servicii financiare; -Reparația capital cladirii (schimbarea cazanului de gaz); -Procurarea mașini și utilaje; -Procurarea produse alimentare.
Total	11341,3	14194,3	2853,0	

Nivelul executării planului precizat, și nivelul executării cheltuielilor față de perioada respectivă a anului precedent este reflectată în *tabelul 4*.

Tabelul 4 (mii lei)

<i>Denumirea ramurii</i>	2023		Executat fata de precizat 2023
	Plan precizat	Executat	%
Servicii de stat cu destinație generală	2860,1	2518,1	88,04
Apărarea națională	4	3,2	80,0
Servicii în domeniul economiei	625,1	488,9	78,21
Gospodăria de locuințe	2222,9	2142,8	96,40
Ocrotirea sănătății	40	13,4	33,5
Cultură, sport, tineret, culte și odihnă	1585,4	1397,2	88,13
Educație	6188,2	5824,4	94,12
Protecție socială	668,6	594,9	88,98
Total	14194,3	12982,9	91,47

Realizarea programelor de suport bugetar sectorial sunt reflectate în următorul tabel cu mențiunile respectivelor cauze de modificări:

Tabelul 5.

<i>Denumirea</i>	<i>Aprobat</i>	<i>Precizat</i>	<i>Abateri (+/-)</i>	<i>Cauzele modificarilor</i>
Exercitarea guvernării	2429,9	2860,1	+430,2	Crearea condițiilor adecvate pentru personal, pentru eficiența respectivă a serviciului public
Servicii generale economice și comerciale	-200	-537,3	-337,3	Vînzarea terenului
Dezvoltarea drumurilor	1162,4	1162,4		
Amenajarea teritoriului	1146,7	1591,1	+444,4	Îngradirea gunoiștei Defrișarea igienică spații verzi
Apă și canalizare		61,7	+61,7	Acces la servicii de canalizare 2 clădiri de pe strada Mecanizatorilor
Iluminarea stradală	300,0	776,1	+240,0 +30,1	Iluminarea gunoiștei Asigurarea cu surse financiare pentru iluminatul stradal
Dezvoltarea culturii	1122,9	1585,4	+54,4 +352,2 +5,2 +12,6 +21,0 +17,1	Desfașurarea Campionatului la Lupte libere Proiectarea sălii de sport Recuperarea cheltuielilor parțiale la campionatul Mondial la lupte libere Premierea elevilor din cadrul Liceului Teoretic „Lucian Blaga,, Activități culturale Majorarea remunerării muncii
Educație timpurie	4209,7	5255,2	+1045,5	-Corelarea bugetului de stat 2023 (pentru remunerarea muncii, alimentare și resurse energetice)
Educația extrașcolară	464,1	933,0	+83,2 +20,0 +350 +15,7	Corelarea bugetului de stat 2023 Majorarea remunerării muncii Sistem de încălzire autonom Angajarea persoanei pentru deservirea cazangeriei
Protecție împotriva excluziunii sociale	661,6	668,6	7	Majorarea remunerării muncii

Veniturile efective a Primăriei pentru anul 2023 contituie **58812,1 mii lei**, iar cheltuielile sunt înregistrate în sumă de **17369,6 mii lei**.

Rezultatul financiar al perioadei constituie **41442,5 mii lei**.

La capitolul cheltuieli voi încerca să mă refer la câteva domenii aparte, și anume:

Domeniul Infrastructurii:

Prin modificările propuse de Guvernul Republicii Moldova la Legea fondului rutier nr. 720-XIII din 02.02.1996 și Legea privind finanțele publice locale nr. 397-XV din 16.10.2003 a fost pus în aplicare un nou mecanism pentru finanțarea infrastructurii drumurilor locale.

Astfel, noul mecanism prevede: transferul pentru autoritățile publice locale de nivelul I prin repartizarea a 50% din volumul colectat la Fondul Rutier Republican în funcție de numărul de locuitori din fiecare localitate.

Este de menționat faptul că, în luna ianuarie 2023 de către Guvernul Republicii Moldova au fost aprobate modificări în sistemul de salarizare pentru personalul din grădinițe fără a asigura o acoperire a surselor financiare. Astfel, în scopul executării Hotărârii Guvernului dar și asigurarea anagajaților cu salariu, din sursele financiare destinate Fondului Rutier au fost asigurate acele majorări la salarii.

În aceste condiții, toate cheltuielile pentru lucrările de reparare a străzilor au fost acoperite din sursele proprii. Au fost executate lucrări de reparație a străzii **Căilor Ferate** în sumă de **1162,4 mii lei**, cu o lungime de **1 km**.

A fost constuit drumul de acces către Poligonul de deșeuri:

- a) Procurarea pietrișului – **257 961,00 lei**;
- b) Serviciile de reparare a drumului de acces – **141 185,84 lei**;
- c) Supravegherea Tehnică a lucrărilor – **2 500 lei**;

Deasemnea a fost procurat în avans petrișului pentru reparația altor străzi în valoare de **338,5 mii lei**.

Iluminarea stradală –constituie **300,0** mii lei, această sumă include costul pentru procurarea pieselor de schimb, achitarea serviciilor pentru deservire și costul pentru consumul energiei electrice.

Alimentarea cu Apă și Canalizare – la acest capitol au fost precizate **61,7 mii lei**, în scopul creării accesului la servicii de canalizare a două blocuri de locuit de pe strada Mecanizatorilor.

A fost proiectat și avizat „Construcția rețelelor de canalizare în or. Iargara” și “Alimentarea cu apă potabilă a satului Meșeni”.

Gazificare - la acest capitolul au fost precizate surse financiare în valoare de **2 150 lei** în scopul actualizării expertizei de proiect a străzilor **31 August și Miciurin**.

Domeniul Învățământ și Cultură:

În subordinea APL nivelul I sunt instituțiile preșcolare și extrașcolare. Pe parcursul anului, au activat cu finanțare de la bugetul local de nivelul I: două grădinițe pentru copii, Centrul de zi “Pentru Tine”, Casa de creație pentru copii și Căminul Cultural.

La acest capitol s-au preconizat **4673,8 mii lei, dar** s-au executat **6188,2 mii lei**, după cum urmează:

Grădinița nr.1 - - în cadrul acestei instituții , ca și în fiecare an a fost realizată o reparație cosmetică a spațiilor educaționale, bucătărie, sala de sport și cea festivă, coridoarelor, terenurilor de joacă și alte spații în suma de **25 mii lei** iar pentru lucrări exterioare de reparare a fațadei au fost executate **84,3 mii lei**. Pe parcursul întregului an au fost folosite mărfuri de uz casnic, material didactice, abonare la reviste și alte material foliste în cadrul procesului didactic în valoare de **29,8 mii lei**.

Pentru grupa nr. 1 a fost procurat un boiler electric în sumă de **4 000 lei** și veselă – **4300 lei**.

Pentru cheltuieli de lumină, apă, canalizare, gaze naturale au fost cheltuite **469 400 lei**.

Întrucât Administrația Publică Locală este responsabilă de integrarea copiilor în instituțiile de învățământ preșcolar, și în legătură cu faptul că grădinița nr. 3 nu are capacitatea necesară de primire a copiilor, suplimentar este contract transport pentru a transporta copiii la grădinița numărul 1, pentru această activitate au fost executate **48,7 mii lei**.

Grădinița un are efectiv de 18,5 angajați și este frecventată de 95 de copii.

Grădinița nr. 3 – pe parcursul anului 2023 au fost realizate reparații curente a grupelor, sălii festive, a bucătăriei și a terenurilor de joacă în valoare de **17908 lei**. Pentru alimentația copiilor au fost executate **245 694,33 lei**, achitarea energiei electrice și altor utilități au fost necesare – **35 100,29 lei**, pentru servicii informaționale și de telecomunicație – **3 375 lei**. Grădinița are un efectiv de 11 angajați și este frecventată de 49 de copii.

Având în vedere că capacitate de primire a copiilor în cadrul Grădiniței nr. 3 este mai mică de cât a Grădiniței nr. 1, a fost contractat serviciul de transportare a copiilor către Grădinița nr. 1 cu autobuzul școlar oferit de către Direcția Învățământ Leova, pentru achitarea acestui serviciu în 2023 a fost alocat din bugetul local **53 500 lei**.

Casa de creație – pentru reparația cosmetică a 3 birouri, 2 holuri și pragul de la intrarea clădirii au fost executate surse financiare în valoare de **3115 lei**.

Pentru încălzirea clădirii în perioada rece a anului au fost realizate **42 160 lei**, iar pentru materiale de uz gospodăresc și birotică – **10359 lei**.

În anul 2023 a fost implementat proiectul „Reparația Capitală a sistemului de încălzire și îmbunătățirea sistemului de sanitație la Casa de Creație, or. Iargara, r-nul. Leova,, în valoare de **346.209,00 lei**, în cadrul căruia a fost procurat un cazan pe combustibil solid, au fost instalate rețele interioare pentru încălzirea clădirii, calorifere în hol și birouri.

Căminul Cultural - din componența Căminului Cultural face parte, Biblioteca și secția de Lupte Libere, instituția dispune de un efectiv de 9 angajați. Anul precedent au fost făcute lucrări de reparație cosmetică în clădirea Căminului Cultural și în sala de Lupte Libere – **5000 lei**. Pentru gazel naturale au fost folosite **43600,00 lei**, apă – **4 000 lei**, materiale de uz gospodăresc și rechizite de birou - **7000 lei**. Pentru achitarea energiei electrice- **39400 lei**.

Anual cu ocazia Hramului orașului Iargara se organizează competiția de Lupte Libere pe diferite categorii, pentru această activitate anul precedent au fost valorificate **36 200 lei**.

Secția de “Lupte Libere” reprezintă filiala Școlii Sportive din r-nul Leova, care își desfășoară activitatea în fosta cantină a Liceului Teoretic „Lucian Blaga,,. Pentru încălzirea sălii în perioada rece a anului au fos precizate -**47 460 lei**.

Pentru proiectarea Complexului Sportiv din or. Iargara au fost necesare – **331,5 mii lei**.

În anul 2023, în premieră a fost lansat *Turneul Național de Lupte Libere în Memoria Antrenorului Ion Pașcan*, pentru organizarea acestui Turneu a fost necesar - **80 100 lei**.

Centrul de zi “Pentru Tine” este unica instituția acreditată din or. Iargara. În 2023, centrul de zi a fost frecventat de către 25 de copii din familiile socialment-vulnerabile, pentru alimentarea unui copil este alocat din bugetul local **20,31 lei** pentru o zi. Pentru reparația sistemului de încălzire a fost cheltuite **235,1 mii lei**.

Domeniul protecției sociale

Astfel, Primăria Iargara, anul precedent a alocat surse financiare în mărime de **594,9 mii lei**, în vederea protecției sociale a unor categorii de cetățeni și protecția socială în cazuri excepționale, dintre care:

- cazuri excepționale precum: susținerea familiei socialment-vulnerabile, ziua omului în etate, organizarea funerariilor în situația oamenilor vagabonzi, susținerea familiei Roabeș după decesul tatălui și altele – **60 000 lei**,
- indemnizație pentru participanții la conflictele militare, și a văduvelor – **28 800 lei**;
- alimentarea copiilor în vârstă de până la 1 an din familiile socialment-vulnerabile – **13 400 lei**.

Salubritatea orașului:

Anul precedent am fost selectați pentru finanțare în cadrul Proiectului EU4Moldova: Comunitățile locale: „Îmbunătățirea Managementului Deșeurilor Solide în orașul Iargara și Localitățile Vecine,, cu finanțare din fondurile U.E., prin intermediul Agenției Austriece (ADA) și Agenția de Cooperare a Germaniei (GIZ).

Responsabilitatea Primăriei în cadrul acestui proiect este de veni cu contribuția sub formă de lucrări de amenajare a Poligonului de deșeuri existent. Astfel pentru lucrările de amenajarea a poligonului au fost executate:

1. Alimentarea cu Energie Electrică și Iluminat stradal a poligonului de deșeuri:
 - a) Proiectul Tehnic de Execuție – **34 000 lei;**
 - b) Lucrări de Infrastructură – **203 995,56 lei;**
2. Construcția drumului de acces:
 - d) Procurarea pietrișului – **257 961,00 lei;**
 - e) Serviciile de reparare a drumului de acces – **141 185,84 lei;**
 - f) Supravegherea Tehnică a lucrărilor – **2 500 lei;**
3. Procurarea Materialului de Construcție și montaria Gardului :
 - a) Procurarea Materialelor de Construcție – **124 566,96 lei;**
 - b) Instalarea Gardului cu suportul Î.M.,,Servicii Salubritate,,.

În rezultatul acestor lucrări au fost valorificate resurse financiare în valoare de **764 209,36 lei**.

Pentru servicii de curățirea și evacuarea deșeurilor, servicii de excavator pentru amenajarea teritoriului, pentru prelungirea contractului cu Î.M. “Servicii Salubritate” și în cadrul altor lucrări de amenajare a teritoriului au fost aprobate **1446,7 mii lei** și precizate **2222,9 mii lei**.

Pe parcursul anului precedent ÎM “Servicii Salubritate”, regulat a desfășurat activități de salubritate a cimitirelor din localitate, a gunoiștei, a parcurilor și a străzilor centrale. Săptămânal s-a mers pe la casele cetățenilor pentru colectarea deșeurilor menajere.

În acest sens, au fost cheltuite surse financiare în valoare de:

- pentru încărcarea și evacuarea gunoiului – **888,5 mii lei,**
- cosirea ierbii, tăierea fâșiilor forestiere – **461,1mii lei,**
- împădurirea parcului central – **19,983 mii lei,**

Întreprinderea Municipală „Servicii Salubritate,,

Pentru anul 2023 venitul întreprinderii a constituit – **1 549 264,60 lei**, cu **629 559 lei** mai mult de cât anul precedent.

Dacă să ne referim la capitolul *venituri*, acestea au fost generate din următoarele prestări de servicii:

- Servicii prestate persoanelor fizice (servicii de remorcă, de curățare a terenurilor, de săpare a mormintelor, de tăiere a lemnului) - **96 199,00 lei**;
- Servicii prestate persoanelor juridice (servicii de evacuarea deșeurilor, de buldozer și de cosit) - **82 564,00 lei**;
- Servicii prestate pentru Primăria Iargara (servicii de evacuarea deșeurilor, servicii de curățare, servicii de buldozer, servicii de cosit, servicii de curățarea fișii forestiere și alte servicii) - **1 349 652,00 lei**.

Partea de *cheltuieli* a fost executată în sumă de **1 533 363,00 lei**, dintre care:

- Salarizarea personalului constituie – **937 113,00 lei**;
- Materiale de lucru – **70 247,33 lei**;
- Piese de schimb – **17 753,46 lei**;
- Carburanți – **198 771,25 lei**;
- Anvelope/acumulatoare – **19 762,13 lei**;
- Echipament pentru muncitori – **45 570,92 lei**.

Cheltuieli administrative – **51 413,47 lei**.

Stimați consilieri, în ciuda tuturor eforturilor care s-au depus ani la rând întru salubritatea localității noastre, eforturi de dezvoltare și consolidarea a serviciilor publice pentru cetățeni, eforturi de crearea și dotare a unei Întreprinderii Municipale puternice, astăzi ne putem bucura de o parte a rezultatului muncii noastre, și anume o Întreprindere Municipală care poate presta servicii de calitate, poate genera venituri. Pentru prima dată în anul precedent Întreprinderea Municipală a înregistrat profit de 13 993,00 lei (mic dar este îmbucurător).

Stimați consilieri, stimați conducători, stimați colegi, doresc să menționez că și pentru anul 2024 vom continua implementarea proiectului sus menționat cu partenerii noștri de dezvoltare, în vederea creării unui serviciu calitativ de gestionare a deșeurilor solide în localitățile noastre. Să ne fie de bun augur și să ne putem bucura de rezultatul acestui proiect.

MULȚUMESC !

Cu respect,
Primarul orașului Iargara

EUGENIU MUTAF

